

ชื่อเรื่อง การประเมินแนวทางปฏิบัติการให้บริการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมของ
โรงพยาบาลในพื้นที่สาธารณสุขเขต 8 และ 9

ชื่อผู้วิจัย นางวัลภา ศรีสุภาพ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 3 จังหวัดชลบุรี

บทคัดย่อ

บริการอาชีวอนามัย เป็นงานบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขสาขาหนึ่ง ที่มี
ประชากรวัยแรงงานหรือผู้ประกอบการอาชีพเป็นกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งประชากรกลุ่มนี้ นอกจากจะ
ประสบปัญหาสุขภาพต่างๆ เช่นเดียวกับคนทั่วไปแล้ว ยังประสบกับปัญหาสุขภาพอัน
เนื่องมาจากการประกอบอาชีพ ขณะที่การบริการอาชีวอนามัยของโรงพยาบาลอย่างสอดคล้อง
และตอบสนองต่อปัญหานั้น นับว่ามีส่วนสำคัญในการให้การดูแลและป้องกันปัญหาสุขภาพ
อนามัยของผู้ประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา ณ จุด
เวลาหนึ่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินแนวทางปฏิบัติการให้บริการอาชีวอนามัยของโรงพยาบาล
ในพื้นที่สาธารณสุขเขต 8 และ 9 ในด้านการจัดบริการอาชีวอนามัยฯ ด้านบริหารจัดการ และ
ด้านวิชาการ เก็บข้อมูลระหว่างเมษายน- มิถุนายน 2550 โดยส่งแบบประเมินถึงผู้รับผิดชอบ
บริการ อาชีวอนามัยของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในพื้นที่สาธารณสุขเขต 8 และ 9
จำนวน 71 แห่ง 9 จังหวัด อัตราตอบกลับร้อยละ 82.1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
ทางสถิติในรูปความถี่ ค่าเฉลี่ยและร้อยละ เปรียบเทียบความแตกต่างโดย Mann-Whitney U test

ผลการศึกษา พบว่า โรงพยาบาลส่วนใหญ่มีขนาดต่ำกว่า 60 เตียง (ร้อยละ 46.6) ระดับ
การประเมินแนวทางปฏิบัติการให้บริการอาชีวอนามัยฯ รวมทั้ง 3 ด้าน ของโรงพยาบาลในพื้นที่
สาธารณสุขเขต 8 และ 9 ทั้ง 58 แห่ง (โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป 9 แห่ง และ
โรงพยาบาลชุมชน 49 แห่ง) ส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 80 อยู่ในระดับต้องแก้ไข (น้อยกว่า 70
คะแนน) และมีอยู่ในระดับดีมากเพียง 2 แห่ง (ร้อยละ 3.4) เมื่อเปรียบเทียบการให้บริการ
อาชีวอนามัยระหว่างโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชนในภาพรวมพบว่า
มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) สำหรับปัญหา/อุปสรรคในการจัดบริการ
อาชีวอนามัยฯ ส่วนใหญ่ ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานขาดองค์ความรู้ รองลงมา คือ งบประมาณ เครื่องมือ/
วัสดุอุปกรณ์ ไม่เพียงพอ ขาดทีมงานแพทย์ พยาบาลไม่เพียงพอ และขาดผู้รับผิดชอบงานที่
ชัดเจน ตามลำดับ

การศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าการปฏิบัติการให้บริการอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมของ
โรงพยาบาลในพื้นที่สาธารณสุขเขต 8 และ 9 ยังอยู่ในระดับต้องแก้ไขและยังต้องการการพัฒนา
ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและมีการพัฒนางาน
บริการอาชีวอนามัยนี้อย่างจริงจัง